

پشت پرده ۱۹۹۱ جنگ خلیج

بهرام رحمانی

bamdadpress@swipnet.se

دلایل جنگ خلیج در سال ۱۹۹۱، در یکی از دانشگاه‌های ایتالیا، موضوع مواد درسی شد. هنگامی که تزه‌های اصلی این مواد درسی را مرور کنیم، به سرنخ‌های زیادی دست می‌یابیم که دلایل آغاز مجدد این جنگ را توضیح می‌دهد.

جرج دبلیو بوش، رییس جمهور آمریکا، پدر بوش و کابینه‌های این‌ها، سابقه فعالیت در شرکت‌های بزرگ نفتی دارند. هنگامی پی می‌بریم عراق، دومین کشور جهان است که صاحب ذخایر زیر زمینی نفتی دارد، دلایل این جنگ را بیش‌تر آشکار می‌گردد.

این دروس در دانشکده تکنیک میلان، به عنوان دروس «الگو و منابع طبیعی»، تدریس می‌شود. تحلیل و تحقیق‌های این درس‌ها در دانشکده تکنیک میلان، به دنبال جنگ آمریکا بر علیه عراق، از سال پس ۱۹۹۱، تدوین شده است عبارتند از:

مخارج جنگ خلیج:

۴۰ میلیارد دلار، معادل ۴۲ میلیارد اورو.

آیا این هزینه‌های هنگفت جنگ را چه کسی پرداخت کرد؟

۲۵ درصد (۱۰ میلیارد دلار) آن را آمریکا و ۷۵ درصد باقی را کشورهای عربی و در راس همه کویت و عربستان سعودی.

آن‌ها این همه پول را از کجا آوردند؟

با یک حساب ساده می‌توانیم جواب این سؤال را بدهیم. قبل از جنگ، قیمت هر بشکه نفت ۱۵ دلار بود، اما با آغاز جنگ، قیمت هر بشکه نفت به ۴۲ دلار افزایش یافت. با صعود قیمت نفت ۶۰ میلیارد دلار سود بیش‌تر کسب شد.

این سود به جیب چه کسی رفت؟

۵۰ درصد آن به جیب دولت‌ها و ۵۰ درصد دیگر آن نیز به جیب شرکت‌های نفتی چند ملیتی سرازیر شده است.

مقدار این سود چقدر بود؟

مبلغ ۶۰ میلیارد دلار از افزایش قیمت نفت سود حاصل شد. ۳۰ میلیارد دلار آن به شرکت‌های نفتی و ۳۰ میلیارد دلار دیگر آن نیز به دولت‌های عربی رسید.

صاحبان و سهام‌داران این شرکت‌ها چه کسانی هستند؟

از شرکت‌های هفت خواهر آمریکایی که نفت خاورمیانه را می‌خرند، پنج شرکت از آن‌ها تحت کنترل دولت است. تقسیم ۳۰ میلیارد دلار از مبلغ فوق‌الذکر که به دست این شرکت‌ها رسیده، چنین است: نزدیک به ۲۱ میلیارد آن به دولت ایالات متحده آمریکا و حدود ۹ میلیارد دلار آن نیز به شرکت‌های خصوصی رسیده است.

یک حساب ساده:

مخارج جنگ، برای دولت‌های عربی ۳۰ میلیارد دلار است و سودی که از افزایش قیمت نفت کسب کرده‌اند، ۳۰ میلیارد دلار است. بدین سان دولت‌های عربی، نه ضرر کردند و نه سود بردند. مخارج جنگ، برای هیأت حاکمه آمریکا نیز ۱۰ میلیارد دلار بود، در حالی که با افزایش قیمت نفت، ۲۱ میلیارد سود نصیب این دولت شده است، در نتیجه آمریکا، از این جنگ، ۱۱ میلیارد دلار سود برده است.

شرکت‌های خصوصی آمریکایی در این جنگ، هیچ‌گونه مخارجی را متحمل نشدند، اما ۹ میلیارد دلار سود به جیب زدند. همه چیز آشکار است... آمریکا، از جنگ خلیج در سال ۱۹۹۱، ۲۰ میلیارد دلار سود به دست آورد.

اساسی موضوع چیست:

نهایتاً مخارج جنگ ۹۱ خلیج را چه کسی پرداخت کرد؟ کسانی که نفت مصرف می‌کنند آن‌ها پرداخت کردند، یعنی ما شهروندان!

یا سوده‌های تسلیحات:

این ماجرا خاتمه یافته نیست... آمریکا در جنگ خلیج، از دو منبع کسب سود داشت، یعنی ۱۱ میلیارد دلار از منبع افزایش قیمت نفت و ۴۹ میلیارد دلار نیز از منبع تسلیحات. پس ۴۰ میلیارد دلار مخارج جنگ به کجا رفت؟ تمامی آن به جیب صنایع اسلحه‌سازی آمریکا.

چرا عراق؟

با سه فاکتور ساده مسئله حل می‌شود:

۱- این کشور، قدرت دفاعی ضعیفی دارد (محاصره اقتصادی این کشور را کاملاً با فقر و فلاکت روبه‌رو ساخته است و هر سال ۳۰۰ هزار بچه از کمبود دارو و درمان و بدی تغذیه می‌میرند).

۲- افکار عمومی جهان، در رابطه با ذخایر نفتی عراق، اطلاعات چندانی ندارد، بدین سبب با بهانه‌های خیلی پیش پا افتاده، افکار عمومی را تحت تاثیر قرار می‌دهند (ادعا می‌کنند عراق، دارای امکانات و تکنولوژی برای تولید سلاح‌های کشتار جمعی است، در حالی که این کشور، از چنین امکانات و توانایی برخوردار نیست).

۳- عراق، تاکنون نتوانسته است در مقابل تهدیدهای آمریکا، حمایت قدرت مند بین‌المللی را پست سر خود داشته باشد.

چه کار باید کرد؟

باید تلاش کرد اهداف واقعی این جنگ را به گوش افکار عمومی مردم جهان رساند. کنترل یک جاهل چندان هم سخت نیست. اما منطق اساسی آگاهی انسان است که مقاومت را به وجود می‌آورد!

۲۷ مارس ۲۰۰۳

* ترجمه از روزنامه ترکی «ترجمان»، ۲۷ مارس ۲۰۰۳